

Маріанна Сороневич

Як нові правила мобілізації вплинуть на військовозобов'язаних за кордоном

Новий проєкт мобілізаційного закону безпосередньо стосується українців, які проживають за кордоном. Закладені у ньому тези показують тенденції, які зачіпають українців за кордоном, як ухильнтів, що виїхали після початку повномасштабного вторгнення, так і тих, хто приїхав до цього. Згідно з офіційними даними Департаменту захисту Цивільного Населення, на 19 січня 2024 року із тих, хто подав запит на тимчасовий захист в Італії, тобто ті – хто виїхав з України після повномасштабного вторгнення, повнолітні чоловіки складають 18 %, а це – 22.975. Слід зазначити, що частина із них мала право на виїзд, це, зокрема – інваліди, багатодітні батьки, батьки, які супроводжують дітей з особливими потребами тощо. Проте, серед них є значна кількість – ухильнти, які перетнули кордон у незаконний спосіб.

<https://www.gazetaukrainska.com/актуальне/українська-еміграція/як-нові-правила-мобілізації-вплинуть/>

Новий проєкт мобілізаційного закону безпосередньо стосується українців, які проживають за кордоном. Закладені у ньому тези показують тенденції, які зачіпають українців за кордоном, як ухильнтів, що виїхали після початку повномасштабного вторгнення, так і тих, хто приїхав до цього.

КОГО СТОСУЄТЬСЯ НОВІ ПРАВИЛА МОБІЛІЗАЦІЇ:

✔ Біженці

Згідно з офіційними даними Департаменту захисту Цивільного Населення, на 19 січня 2024 року із тих, хто подав запит на тимчасовий захист в Італії, тобто ті – хто виїхав з України після повномасштабного вторгнення, повнолітні чоловіки складають 18 %, а це – 22.975. Слід зазначити, що частина із них мала право на виїзд, це, зокрема – інваліди, багатодітні батьки, батьки, які супроводжують дітей з особливими потребами тощо. Проте, серед них є значна кількість – ухильнти, які перетнули кордон у незаконний спосіб.

✔ Емігранти

У закону про мобілізацію не робиться винятків для українців, які іммігрували задовго до великої війни. У тексті використовується поняття «військовозобов'язані громадяни України». Тобто – звільнюються від мобілізації лише ті іммігранти, які офіційно відмовилися від громадянства України.

ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ НОВИЙ ЗАКОН ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ

Згідно з новим проєктом закону про мобілізацію, військовозобов'язаним громадянам України в інших країнах не надаватимуть консульські послуги, якщо вони не матимуть військово-облікових документів.

Це стосується звернень в закордонні дипломатичні установи від чоловіків віком від 18 до 60 років, які є призовниками, військовозобов'язаними або резервістами.

Виключеннями є наступні випадки:

- оформлення посвідчення на повернення в Україну (білий паспорт);
- надання консульських послуг щодо дітей, другий з батьків яких є іноземцем або особою без громадянства;
- вчинення нотаріальних дій з питань оформлення спадщини;
- вчинення дій за заявами громадян, які перебувають під арештом, затримані чи позбавлені волі за кордоном.

Крім того, обмеження щодо людей, які протягом 10 днів з дня вручення вимоги не з'явилися до Територіального центру комплектування та соціальної підтримки, стосуються і тих, хто перебуває в іншій країні – вони мають прийти до закордонної дипломатичної установи України.

В іншому випадку людей хочуть обмежити у праві на виїзд за межі України, керування транспортними засобами, а також накласти арешт на кошти та інші цінності.

НАСЛІДКИ ЗАКОНУ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ЗА КОРДОНОМ

Найбільша проблема після введення закону про мобілізацію для українців за кордоном виникне тоді, коли спливе термін дії його закордонного паспорта. Тобто – його основне посвідчення особи стане недійсним. Частково його замінить італійське посвідчення особи (carta d'identità), проте воно не діятиме в усіх випадках. Як наслідок громадянин не зможе, зокрема:

- оновити свій дозвіл на проживання і ряд італійських документів;
- укласти офіційний контракт на роботу;
- оновити посвідчення водія;
- тощо.

Може статися таке, що частина чоловіків де факто набуде статусу аполідів, тобто – осіб без громадянства.

ЩО ВІДОМО ПРО НОВИЙ ЗАКОН ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ

Кабмін подав до Верховної Ради оновлену версію законопроекту про мобілізацію, який раніше викликав багато обговорень 30 січня, 2024 року. Зраз очікується його розгляд і затвердження.